

Dwuletniego Instytutu Pedagogiki Specjalnej
w Warszawie.

I. Organizacja studiów.

Studia w PIPS trwają 2 lata. W trzecim roku absolwent już na miejscu pracy swojej pisze pracę dyplomową, którą musi nadesłać do oceny i zgłosić się w terminie wyznaczonym przez Dyrekcję do jej obrony.

Dopiero po przyjęciu pracy dyplomowej absolwent IPS otrzymuje dyplom nauczyciela /lub wychowawcy/ szkoły specjalnej.

1/ Celem I roku studiów jest:

1. nabycie ogólnego przygotowania teoretycznego, które by było podbudową do kształcenia specjalistycznego;
2. zaznajomienie teoretyczne i praktyczne z metodą poznania dziecka;
3. możliwie jak najgłębsze zainteresowanie słuchaczy i wprowadzenia ich w poznanie i zrozumienie dziecka specjalnego, w etiologii; upośledzeń i profilaktyki;
4. zorientowanie słuchaczy w całym złożonym sparacie opieki nad matką i dzieckiem w Polsce Ludowej;
5. drogą poznania zakładów i szkół specjalnych różnego typu umożliwienie im wyboru odpowiedniego dla nich działu pracy w szkolnictwie specjalnym;
6. kształcenie postawy dynamicznej w pracy i nastawień poszukująco-badawczych;
7. zrozumienie wagi szkolnictwa specjalnego z punktu widzenia ekonomiczno-gospodarczego i naukowego.

Celem II roku studiów poza dalszą rozbudową naukowej postawy ogólnej jest:

- 1/ możliwie jak najgłębsze zainteresowanie i wprowadzenie słuchaczy drogą teoretyczną i praktyczną w problem rewalidacji społecznej we wszystkich dziedzinach pedagogiki specjalnej, a przede wszystkim specjalnie w dziale pracy obranym przez każdego słuchacza;
- 2/ zapoznanie ich z formami tej rewalidacji w jej formach i metodach;
- 3/ przygotowanie teoretyczne i praktyczne każdego słuchacza do walki z rutyną i verbalizmem oraz do racjonalizowania organizacji i metod pracy rewalidacyjnej w jego dziale pracy;
- 4/ przygotowanie każdego słuchacza do walki z wadami nowymi i wymowy w jego dziale pracy.

Dwuletni okres studiów w IPS podzielony jest na 4 semestry: I i III od 1 września do 31 stycznia, II i IV od 1 lutego do 30 czerwca. W pierwszym semestrze wszyscy mają wspólne wykłady i zajęcia. Jeden dzień w tygodniu przeznaczony jest na świadczenie ośrodków opieki nad matką i dzieckiem, placówek leczenia długotrwałego dzieci oraz szkół i zakładów specjalnych.

W drugim semestrze jest już podział na odpowiednie działy /umysłowo upośledzonych, przewlekłe chore i kalekich, głuchych, społecznie niedostosowanych, niewidomych/. Wprowadzone tu są już przedmioty specjalistyczne oraz dydaktyka przedmiotów /dydaktyka jęz. polskiego, matematyki, fizyki, przyrody i geografii/. Jeden dzień w tygodniu przeznaczony jest na hospitowanie lckcji w szkołach specjalnych /każdy dział w swojej specjalności/, obserwacje dzieci oraz prace w Muzeum Szkolnictwa Specjalnego i Pracowniach Studiów Instytutu.

Te hospitacje metodycy poszczególnych działów przeprowadzają ze słuchaczami odpowiednie konwersatoria, na których wyjaśniają różne wątpliwości i podają wskazówki co do dalszych obserwacji.

W tym też semestrze wprowadza się już /dla każdego działu osobno/ charakterystyk dziecka specjalnego oraz omawianie akcji profilaktycznej w tej dziedzinie.

Prace ręczne klas niższych w tym semestrze tematycznie i organizacyjnie dostosowują się do potrzeb danego działu.

Dział niedostosowanych społecznie ma w tym semestrze analizę poszczególnych wypadków resocjalizacji nieletnich.

Wykłady z anatomii i fizjologii człowieka oraz z anatomii i fizjologii układu nerwowego kończą się w I semestrze. W II semestrze 2 godz. z psychologii dziecka wykorzystane będą dla wszystkich słuchaczy na ówczesia z tego przedmiotu.

W I roku studiów słuchacze zapoznają się z metodą prac ręcznych klas niższych, z pracami warsztatowymi do przysporobienia zawodowego i z metodą technik zajęć artystycznych do różnego rodzaju zajęć pozalekcyjnych /świetlice, teatr szkolny, żywy i kukiełkowy, czytelnictwo/.

W następnym roku na podstawie tych technik różnego rodzaju zapoznają się z organizacją i metodą zajęć pozalekcyjnych specjalnie już przystosowanych do poszczególnych działów pracy w pedagogice specjalnej.

W drugim roku studiów /III i IV semestr/ wprowadza się przedmioty specjalistyczne i praktykę pedagogiczną. Mamy więc takie przedmioty jak: metodyka, charakterystyka dziecka specjalnego, schorzenia dziecięce, kryminologia nieletnich, ustawodawstwo i sądy dla nieletnich, metodyka wychowania fizycznego, dzieje opieki nad dzieckiem specjalnym, specjalne zajęcia pozalekcyjne.

Z zakresu przedmiotów ogólnych dochodzą takie wykłady i zajęcia jak: ortofonia praktyczna z ćwiczeniami, pedagogika specjalna, psychopatologia dziecięca, rewalidacja kalek i organizacja szkolnictwa specjalnego.

Słuchacze w tym roku odbywają 8 tygodniowych praktyk w różnych szkołach i zakładach na terenie całej Polski, gdzie prowadzą lekcje praktyczne, zajęcia pozalekcyjne, dyżury wychowawcze i in. prace pedagogiczne. Praktyki takie odbywają się w zasadzie w ostatnim tygodniu każdego miesiąca, z wyjątkiem miesiąca grudnia, w którym wypadają ferie zimowe i m-c czerwca przeznaczony na egzaminy końcowe. Duży nacisk będzie położony na udział słuchaczy w pracach pracowni Instytutu i Muzeum Szkolnictwa Specjalnego.

Każdy metodyk Instytutu będzie kierował rozwojem swojego działu pracy w Muzeum. Będzie tam prowadził ćwiczenia ze słuchaczami w zakresie zestawień, porównywań, klasyfikacji zbiorów, badań rozwoju metody w stosunku do danego zagadnienia /np. nauczania mowy głuchych/, doboru zbiorów, kompletowania ich w czasie praktyk w zakładach, tworzenie wystaw problemowych itp.

II. Organizacja wykładów, semestrów i ćwiczeń w PWS.

Wykłady dzielą się na: 1/ ogólne - dla wszystkich działów z jednego semestru, 2/ grupowe - dla pewnej części słuchaczy ze wszystkich działów jednego semestru i 3/ działowe - dla słuchaczy z jednego działu. SeminaRIA - na 1/ ogólne - dla wszystkich działów i 2/ grupowe - dla pewnej części słuchaczy z różnych działów. Ćwiczenia - na 1/ ogólne - dla wszystkich słuchaczy 2/ grupowe - dla pewnej części słuchaczy z różnych działów i 3/ działowe - tylko dla słuchaczy z jednego działu.

Wykłady i zajęcia ogólne:

1. Współczesne zagadnienia polityczno-społeczne	semestr	- - - I
2. Wybrane zagadnienia z filozofii	semestr	I, II, III, IV
3. Anatomia i fizjologia człowieka	"	I - - -
4. Anatomia i fizjologia układu nerwowego /Pawłow/	"	I - - -
5. Rozwój fizyczny i higiena szkolna	"	I, II, - -
6. Psychologia dziecięca	"	I, II, III, IV
7. Pedagogika specjalna	"	- - III, IV
8. Psychopatologia ogólna	"	- II, III, -
9. Psychopatologia dziecięca	"	- - III, IV
10. Ponietyka	"	I, II, - -
11. Rewalidacja kalek	"	I, - - - II
12. Organizacja szkolnictwa specjalnego	"	- - III -
13. Zajęcia teatralne i artystyczne	"	I, II, - -

14. Śpiew i metodyka śpiewu	semestr	- -	III, IV
15. Rysunek i metodyka rysunku	"	I, II,	- -
16. Metodyka prac ręcznych w klasach niższych "	"	I, II	- -
17. Ortofonia praktyczna z ćwiczeniami /5 grup po 10 osób/.	"	- -	III, IV
18. Wybrane zagadnienia z pedagogiki	"	I, II,	- -
<u>Wykł. grupowe:</u> 19. Wychowanie fizyczne z metodyką	"	I, II,	III, IV
20. Lektorat języków obcych /2 grupy: dla zaawansowanych i początkujących/	"	I, II,	III, IV
3. Prace ręczne klas niższych	"	I, II,	- -
4. Metodyka nauczania wybranego przedmiotu	"	- II,	III, -
5. Metodyka przygotowania zawodowego	"	I, II,	- -

Wykłady dzialowe:

1. Metodyka /dla każdego dzialu iana/	"	- -	III, IV
2. Metodyka wychowania fizycznego /j.w./	"	- -	- IV
3. Zajęcia pozalekcyjne specjalistyczne /j.w./	"	- -	III, IV
4. Charakterystyka dziecka specjalnego i akcja profilaktyczna /j.w./	"	-	II, III, IV
5. Dzieje opieki nad dziećmi spec. /dla dzialu umysłowo upośl., głuchych, i niewid./	"	- -	III, IV
6. Schorzenia dziecięce /dla dzialu przewl. chorych i kalekich/	"	- -	III, IV
7. Kryminologia nieletnich /dział społecznie niedostosowanych/	"	- -	III, IV
8. Ustawodawstwo i będy dla nieletnich	"	- -	III, IV
9. Fonetyka /dla dzialu głuchych/	"	- -	III, IV

Cwiczenia ogólne:

1. Praktyka /zwiedzanie placówek opieki nad matką i dzieckiem, ośrodków leczenia społecznego, szkół i zakładów specjalnych/	"	I, -	- -
---	---	------	-----

Cwiczenia dzialowe:

1. Praktyka /z każdym dzialem/	"	-	II, III, IV
2. Konwersatoria /j.w./	"	-	II, - -
3. Cwiczenia w grupach /wyznaczonych przez metodyków/ w Muzeum Szkolnictwa Specjalnego i Pracowniach Instytutu	"	-	II, III, IV

Wykaz wszystkich przedmiotów z uwzględnieniem tygodniowej ilości godzin przeznaczonych na ich realizację, podany jest w załączonym planie zajęć w IPS.

Uwagi końcowe.

Powyższy plan organizacji dwuletniego Instytutu Pedagogiki Specjalnej ma charakter tymczasowy. Po pewnym okresie praktyki zostanie on poddany gruntownej analizie i racjonalizacji.